

En puḍḍorii e innnde Alla, kuubuḍo yurmeende, keerordo yurmeende ka laakara.

Annabiijo on mo jam e kisiyee woni e mun on.

Huunde setta e Nulaaḍo islaam Muhamadu-1- yo jam e kisal won e makko, mi hollira heen Innnde makko, asko, leydi, dewgal, e nelal, e ko o noddi faade mum, e maandeeji annabaagal makko e sariya makko, e darnde haḍḍiibe makko.¹

Innde makko e asko e saare nde o jibina e ḍo o mawni ḍo.

Nelaaḍo islaam woni Muhamadu Bun Abdullaahi Bun Abdul Mufalibi Bun Haasim ummiḍo e mbootu Ismaa'iil Bun Ibraahiim yo kisal won e maḅḅe. Waḍi noon ko Annabi Ibraahiima ummiima Saam o ari Makka hombo won di e cuddiḍo mum Haajara e biyiiko Ismaa'iil, ndeen hombo woni e tiggū, o hodniibe Makka e yamiroore Alla, nde suka o yottii cagataagal Ibraahiima yo o his ari Makka, kamko e biy makko be mahi Kaaba Suudu Alla hormaandu ndu, yimbe be keewi e sara mayru, Makka wonti faandorde rewoobe jom binnde, reerdube hajjude, yimbe be njokki rewde Alla e bajjinde Mbo e dow laawol Ibraahiima -yo o his-jiirfeelee keewde. Caggal ḍuum yimbe be mbaylii, ḍuunde arab nde e o saango na nanndi e leyde aduna o fof, geḍe wasaniyankaagal banngii e oon yonto: rewde sanamuuji, ubbude sukaaḅe rewbe tawa na nguuri e jaggitde rewbe e haalde fenaande, e yarde sanngara e waḍde paṅkare, e ḥaamde jawdi alyatiime e nanngude ribaa...E o nokku e o neesu jibina Nelaaḍo islaam Muhamadu biy Abdullaahi ummiḍo e mbootu Ismaa'iil biy Ibraahiima yo kisal won e mum, hitaande 571 J I. baaba makko maayi ko adii jibineede mbo, yummo mum maayii hombo yaara e ḍuubi jeegom, bappa makko Abuu Taalib nehi mbo, o wuuri baasḍo alyatimeejo, hombo faggitnoo ko wuurdi.

Dewgal barkingal e soknaajo barkiḍo.

Nde ḍuubi mum njottii 25 o resi soknaajo jeyaado makka, oon woni Khadiija biy Khuwaylid yo weluya Alla won e makko, be keḅḅi biḅḅe naya rewbe, biḅḅe worbe be maayiri gila cukaagu, hombo gollindiratno e soknaajo mum e besngu mum e newaare e gilli, ko ḍum saabii soknaajo makko Khadiija na yiḍnoo mbo sanne, kamko ne o yiḍi mbo, o yejjitaani mbo caggal maayde makko ḍuubi juutḍi, hombo hirsatno dammuwol ngam sakkanaade Khadiija o feccangol yimbe sabu teddinde mbo e reen de gilli makko.

Fuḍḍaade wahyu.

Nelaaḍo na joginoo jikku tedduḍo gila nde Alla tagi mbo, yimbe makko na inniratnoo mbo goonduḍo koolaado, hombo rentatnoo e mum en golle tedduḍe, homb salinoo kobe ngonnoo ko e piiji wasaniyankooji, o renndataana e mum en e ḍuum.

Nde o hebi capande nay hitaande hombo to Makka Alla subii mbo won de Nelaaḍo, Maleyka Jibriil ardi e makko e arwannde simoore adiinde tellaade e alquraana, ḍuum ko konngol Alla Toowḍo o: (أَفْرَأَ بِأَسْمِ رَبِّكَ الَّذِي) 1) (خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ) 2) (تَاجِرِ الدُّنْيَا) 3) (الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ) 4) (الَّذِي عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ) 4.5) Oon ganndanirḍo kuḍol 4.5)) O anndini neḍḍo ko o anndaana. Simoore Alaḍ 1-5. O ari e soknaajo makko bernde mum na sinynya, O siimtani mbo kabaaru o lelni fittaandu makko, o yaadi e mum to biy bappa makko Waraqata Ibnu Nawfal- o ko annasra o wonno o janngi Tawraata e Injiil- Khadiija wii mbo nan e biy musidḍo ma, Waraqa wi*i mbo: Aan biy musidḍo am ko njii ḍa? Nelaaḍo haalani mbo ko yii ko, Waraqa wii mbo: O Naamuus woni mbo Alla tellinno e Muusa, haaniina mi wona tiidḍo, haaniina mi wona guurḍo nde yimbe ma be njaltinatma, Nulaado mo jam e kisal ngoni maaki: Mbele mabe njaltinam? o wii: eey gorko feera addude ko ngadduḍa ko si wona o anye, si yonta ma tawii mbida wuuri mami wallu ma ballugol cemmbungal-2-² alquraana jokki tellaade e makko, ko Jibriil tellinatnoo mbo ummaade e Jom binnde, hono nombo ardi e makko e mbaadi pencitaandi.

O jokki hombo nodda faade e islaam, yimbe makko kabii mbo be ndukdi e mum, be kollii mbo jawdi e laamu ngam o acca nelal makko ngal o salii, be mbii hono na yimbe adiibe mbiino nelaabe : biloojo, penoowo pekindatooḍo, be bittani mbo, be njaggiti mbo e banndu makko tedduḍu ndu, be tampini wondiibe makko. Nelaado jokki to makka to noddude faade e Alla, o hucca to yontaaji hajju, e jeereeeji luuma aaraboobe, o hawra e aade en o hollaḅe islaam, o feera faaleede aduna wolla heynaade, o

¹ Mina reerḍi nde cinndandirat mi hakkunde konngudi ḍiḍi ḍiin ngoni : Nulaaḍo e Muhamadu ngam reen de fula deḥtere nde, ndaaron ḍuum.

² O haḍiis Aa'isa ko kawraaḍo e mum, e Sahiih Bukari-2- 1/7 e Sahiih Muslim -152- 1/139.

faayniraani silaama, o alaana semmbe wolla laamu, o holli dikkaade e arwannde noddaandu mum ndebe ngaddata hono alquraana mbo o addi o, o jokki ngool dikkagol, goondini mbo yogo e sahabaabe teddube, yo Alla welebe kambe fof.

To makka to Alla teddiniri mbo kaawis mawdo o, oon woni setaraade jemma faade Bayti Maqdis, refti o fayi to kammu, na annda noon Alla bamtina Annabi Ilyas e Masihu yobe kis faade kammu, hono dum haalda e ummorde e juulbe e nasaarara en. Annabi o hebi yamiroore ummiinde ka Alla yo o juul to kammu to, ko ndeen woni juulde nde juulbe njuulata hannde laabi joy nder nallal, e nder makka kadi kaawis seekaade lewru wadi haa heeferebe nji* i duum.

Heeferebe Quraysi mbaadi huunde kala ngam faddaade mbo, hono hebbin de hodooji e doknude yimbe be Nelaado, be canndalina e dabbude kaawisaaji, be mballitori yahuudu en ngam mballabe e hujjaaji ballooji be yeddandirde e makko e falaade yimbe e makko.

Nde bittre Heferbe Quraysi en njokki e dow juulbe he, Nelaado sakkitiibe ferde faade habasa, o wiibe na toon laamdo nuundudo hay gooto toonyetaake to makko, ko o laamdo nasraaniyanke o wonnoo. pelle dide perani toon, ndebe njottii Habasa be kolli mbo diine mbo Muhamadu addi o, o wii: wollaahi ko o diine Muusa addi yo o his, ko e bata gooto mbo itta, yimbe makko lori mbo kamko e wondiibe makko.

Ina jeyano e goondinbe e oon yonto he, umminooobe Madiina be njeeyandiri e makko islaam e wallude mbo si oon eggii faade saare mum en, honde wiyeteno Yasriba, o sakkiti heddinoobe makka ferde faade madiina Annabiyanke nde, be peri islaam sarii nder Madiina, haa alaana toon suudu ndu islaam naataani. Caggal nde Nelaado woni Makko kitaale sappa e tati hombo nodda faade e Alla, Alla sakkiti mbo yo o fer faade Madiina, Nelaado feri, o jokki noddude faade e Alla, tellagol sariya ngol jikkondiri huunde huunde, o fudfii nelde nelaabe makko roondiibe batakeeji faade e hooreebe leyde e leyyi be noddabe faade e islaam, ina jeya be o nelatno faade e mum en laamdo Ruum e laamdo Faaris e laamdo Misra.

To madiina to seeda toon nanngede naange yimbe be paayi, duum hawri e maayde Ibraahiima biy Annabi yo jam e kisal won e mum, yimbe be mbii: naange naggaama ngam maayde Ibraahiima, Annabi o maaki: Pellet naange e lewru jaggetaake sabu maayde hay gooto, wona sabu nguurndam hay gooto, kono kodi e kaawisaaji Ala, Alla na hulbnirta jiyaabe Makko -3- Si Nelaado wonno penoowo ma o yaawnatono O hulbina yimbe fennude mbo o maaka won de naange jagga ngam maayde Ibraahiima, hono pennudomi alhaali mum wonirta.³

Nelaado yo jam e kisal won e mum, Joom makko yoodnirii mbo jikkuuji timmudi, Alla sifarii mbo e konngol makko: (وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ) Aan hada woni e dow jukku teddufo. Simoore Qalam -4-. Hombo wonno cifariido e kala jikku labaado hono goondude e laabde reedu, e jaambaraagal e nuundal e huubnude aadi won dube e habdiide, e teddungal, hombo yidno sakkaade waasde e miskineebe e maayraabe jom galle mum en, e hatajinbe e reerdude e feewnudebe, e yurmaade be e yankinanaade be, haa si tumaranke ariina hombo yiilo nelaado, o anndidtaana nelaado e won diibe mum, o wiya hombo e mon woni Muhamadu?

Daartol makko wonnoo ko timmal e teddungal wonan de be o ngollidata fof, foti ko gido maa mbo wona gido, foti ko badiido maa ko goddufo, mawdo wollo suko, debbo wollo gorko, kullel wolla ndiwri.

nde Alla timminani mbo diine, kamko ne o yottini mbo kaaddi jottingol, o maayi hombo yaara e duube capande jeegom e tati hitaande, heen capande nay ko adii nde o nelate, noogaas e tati hitaande hombo woni annabi nelaado. O wirnaa to madiina- yo o his- o accaani jawdi wona ko ronate, si wona mbaba puccu daneejo mbo o wadfatono o, e leydi ndi o acciri sadak wonnan de bibbe laawol.⁴

Goondinnoobe be njebbalii ndewi e makko na keewno sanne, hajjidi e makko e hajju bayngal ko buri teemedere ujunere, duum wonno ko adii maayde mo hedde lebba tati, na gasa dum na jeya e ko reeni diine makko e saraade mbo, Sahabaabe makko be o neeno e jikkuuji islaam na njezano e burbe labeede nuundal e ruudaade aduna e huubnude aadi e yarlitanaade o diine tedddo mbo be goondini o.

Wonndiibe makko burnoobe teddude fof en to banng e iimaan e ganndal e golle, e laabde reedu e goondinde yarliiade e cuusal e teddungal ko : Abuu bakri e Umar bey Khattaab e Usmaan biy Affaan e Aliyyu biy Abii Taalib, yo weluya Alla won e mum en, Ko be njezanoo e adiiibe jaade de mbo, ko kambe ngonno lomtiibe caggal makko, be ngalaana hay huunde e ko heerori annabaagal, nelaado heertinaani be huunde gaa e sahabaabe wobbee be, yo weluya Alla won e mum en.

Alla reeniri deftere makko nde o addi nde e sunna makko, e daartol makko e konngi makko e golle makko ko e demngal makko ngal o haaldatno, daartol feerah reeneede- e nder taariik- hono no daarol nelaado mo jam e kisal ngoni e mum reenira nih, ngol reeni hono o daanorotono e no naamratno e no yadartno e no jaldatno. Hono o gollondiratno e yimbe galle makko nder galle mum? Kala alhaaliiji makko na ndeena

³ Sahiih Muslim -901-

⁴ Sahiih Bukaari -4461-15"/6.

na mbinnda e nder daartol makko he, kamko ko o bannduyanke nelaado o alah hay huunde ko Alla heerori, o joganaaki hoore makko nafoore wollo lorro si wonah ko Alla haaji.

Nelal makko.

Alla nelii Muamadu yo o his caggal de sirku e keefaraagu e majjere kuuftadini aduna o fof, oon tuma alaana dewoowo Alla e dow leydi tawa renndintah mbo e goddum, tawi wonah kedde setta e yimbe joom en defte, Alla neli Muhamdu yo o won timmoode nelaabe e annabaabe, Alla neldi mbo peewal e diine goonga wonan de winndere nde, haa mbo heeda dow diineeji fof, haa o yaltina aade en e nife sanamaagal e keefraagu e majjere faade e annoore tawhiid e iimaan, nelal mum ngal ko ngam timmin de nele annabaabe adiibe be, yo jam e kisal won e mabbe.

O noddii ko annabaabe e nelaabebe fof noddatno faade e mum yo jam e kisal won e mum en: Nuuhu e Ibraahiima e Muusa e Suleymaan e Daawuuda e Iiisa- faade e iimaan won de ko Joomiraawo woni Alla takdo garsakindo baroowo jeydo laamu, ko kamko yiilata fiyaaku, newiido jurmotoodo, ko Alla woni takdo kala ko wo ni e winndere he, ko seedete e ko seedetaake, kala ko wona Alla ko ka taga tee jeyaa ko e tagoore makko he.

Hono o noddii faade e rewde Alla tan e accude mbo wona kanko, o holli wonde Alla ko gooto mbo alah denndadiijo e reweede e laamu e tagoore mum e jiilgol fiyakuuji makko, o holli kadi won de Alla jibinaani o jibinaako, o alah pasa wollo nandadiijo, O tellataako e huunde o banndinataako e majjum.

O noddii e gumde defte Alliyankooje gadiide de hono deri Ibraahiima e Muusa yo kisal won e mum en, e Tawreeta e Jabuura e Injiila, hono o noddii goondinde nelaabe be fof, teskaama won de kala pennudo gooto e mabbe o yeddiibe kambe fof.

O weltaniri aade en fof yurmeende Alla, won de ko Alla fawii ko yonataabe e aduna, ko Alla woni jurmotoodo Joomiraado, ko Kamko tan haasbata tagoore nde nyande darngo, nde O umminibe e genaale mum en, ko kamko yobata juulbe golle mum en lobbe golludo gootel yobe sappo, mbo golli ko boni yobe yeru mum, woodanii juulbe be dokkeAlla duumiide to laakara, oon jedduudo heba njobdi mum aduna e laakara.

Nelaado tedduudo o e nulaal mum he, o mantaani o mawnina lenyol mum wollo leydi wolla fittaandu mum tedduundu ndu e dow goddo, ko woni ko jolii e alquraana tedduudo jantaade inde annabaabe hono Nuuhu, Ibraahiima, Muusa e Iisa yoo kisal won e mum en ko buri ko Innede makko ari e alquraana, halaaka innede neene makko wonah inde suddiibe makko e nder alquraana tedduudo o, kono tan innede yumma Muusa haalaaama e alquraana ko wonah laawol gootol, Innede Mariyama kadi joli(e alquraana) ko wonata capantati e joy laawol e nder alquraana.

Nelaado Muhamadu- yo ohis- ko deenaado e kala goopol lunndingol sariya wollo hakkille maa neesu wolla boom ko jikku kisdoo salato, Annabaabe ko reenaabe kobe yottinta ko ummaade e Alla, sabu ko kambe yamira yo yottin jamiraade Alla faade e jiyaabe, Annabaabe noon ngalah hay huunde ko Alla heerori ko e Alliyankeegu e dewal makko, alah kambe de kobe yimbe hono denndaangal aade en, kono tan Alla na wahyoo e mabbe nele makko de.

Ina jeyaa ko buri mawnude ko ina holla wonde nelal Muhamadu- yo o his- ko wahyu ummiido to Alla ko won de haa jooni hongal woodi, hono no ngal waano saanga wahyu tellato nih, te na rewii ngal nelal ko buri miliyaar juuldo, hobe ummoo ko sariya fawie ko hono juulde e askal e koorko e hajju eken... tee alah fof ko waylii heen haa jooni.

Maandeeji Annabaagal e kaawisaaji mum e dallillaaji mum.

Kaawisaaji e maandeeji na cemmabina Annabaabe e annabaagal mum en, duum na darnanabe hujjaaji e dallillaaji ceedatoodi nelal mabbe ngal, Alla okki kala Annabi kaawisaaji jonooji yimbe yonto mum goondinde yeru duum, kaawis annabi men Muhahamadu buri mawnude ko wobbe bee totta ko, ndeen woni alquraana tedduudo o, ko duum woni kaawis keddotoodo haa darngo, Alla seemmbinirii mbo kadi kaawisaaji njani, kaawisaaji makko na keewi ina heen:

Royde e yaade ka kammu, duum woni ummaade makka jemma yaara jemma haa Baytil Maqdis yawta ka kammu, ina heen kadi feccaade lewru ndu pecce diide e tellago tobo laabi limti limtindi caggal de nde nelaado torii Joomi makko nde yimbe makko njarnete caggal hokkere.

E hebbinde nyaamdu e ndiyam pamdufam haa yimbe heewbe kaara heen njara heen.

E habrude gede birtiide bennude de hay gooto anndaana pencital mum, hon daari annabaabe won dude e yimbe mum en di Alla habribe, e daarol ashaabul kahfi (joman en wimmba).

E habrude gede birniide de ciwah arde, badde caggal nde o habride, hono kabaaru yaltude yiite to Hijaaj, ngeen wonnoobe Saam nji'iina nge, dannandirde yimbe be e toowgole kubeeje.

E ko Alla yoni mbo ko, e ko Alla reeni mbo ko e yimbe.

Ko o fodannoo ko sahabaabe mum be laati. Pellet maa udditane on Faaris e Ruum, ma on nafqu ngaluuji mabbe.

E ko Alla semmbiniri mbo malaykaaji.

E weltanirde annabaabe yimdeb mabbe annabaagal Muhammadu- yo ohis- ina jeyaa e been weltanirbe duum Muusa, Daawuuda, Suleymaan e lisa yo kisal won e mum en, e ko wonah be jantaabe do.

E dallillaaji hakkilleyankooji e yeruuji piyaadi-5- di hakkille kisdoo yankinanto.⁵

Dallillaaji e aayeeje hakkilleynkooje na carii e nder alquraana teddudo o, e sunna annabi o, deen aayeeje de limataako, ngala faalaado yiide duum yo o rutto e alquraana e defte sunna annabiyanke o, ina e hembo kabaaru pellet e dii kaawisaaji.

Kaawisaaji mawdi di si njanaano, ma habdiibe makko ummaade e heefereebe Quraysi e Yahuudu e Nasaara en hebayna waawtungo fennude mbo e reentinde yimbe be gaa makko.

alquraana teddudo o ko deftere nde Alla wahyii Nelaado Makko Muhammadu, konde haala Jom binnde, O dikkii heen yimbe e jinneeji ndebe ngaddata hono mayre wolla simoo yeru mayre, haa jooni ngool dikkagol na woodi, Quraana na jaabo naamne buy beemnude ko heewi e yimbe, quraana na reena haa jooni e demngal arab mbo ngal tellori ngal, hay harfeere ustaaki e mammba, hombo muula mbo saraa, konde deftere teddunde ronkinnde fof en, ko kannde buri teddude deftere arnde e yimbe, honde haani janngede wolla janngede maanaaji mayre, kala paataraado janngude nde wollo goondinde nde o waasi nafoore heewnde. Sunna Nelaado Muhammadu -yo o his- e peewal mum e daartol makko na reena na eggaa e callala habroobe hoolaabe, duum na muula e demngal arab ngal Nelaado haalatno, elle hombo wuuri e men, mbo fulaama e demde keewde, alquraana e sunna Annabi ngoni iwdi ngootiri nyaawooje islaam e sariyaaji mum.

Sariya mbo Nelaado Muhammadu- yo o his - addii:

Sariya mbo nelaado Muhammadu -yo o his- addi o: woni sariya islaam, kammba timmini sariyaaji Alliyankooji e nele dewateedo O, hodi njerindiri to bannge asli won dude e sariyaaji annabaabe adiibe hay si mbaadi mum seerti.

Kammba woni sariya timmal, hombo yaadi e kala yonta e kala nokku, ina e hembo labegol diine yimbe aduna mum en, hombo soomi denndaangal dewe pawide e jiyaaabe sabu Alla, hono juulde e askal, hombo hollabe gollondire to bannge jawdi e faggudu e renndo e dawrugol e hare e neesu dagiido e kadaado e kala ko nafata yimbe e nguurndam mum en ruttorde mabbe.

O diine na reena diineeji yimbe e diiye, guri, jawle, hakkillaaji e bibbe mabbe, hombo soomi kala ko laba e diggere, homo reentina kala ko boni, hombo nodda faade e teddungal aade, hakindaade, nuundal, laabde reedu, laabal karallaagal, gilli, yidde ko laba wonande aade en, waasde rufde diiyam, hisde kodorde e harminde hulbinde yimbe ko aldah e laawol. Nelaado -yo o his- na habatonoo bewre e bonnde e kala mbaadi, o yahdaana e jiiki jaaka e follaade e rahbaaniyankaagal.

nelaado Muhammadu holli wonde Alla teddani aade rewbe e worbe fof, O defanii mbo hakkeoji mum en, be ngoni naamnittebe kobe cubii e golle e baylitale, joom mum roonditoo kadi kala golle laroobe mbo wollo wobbe. O wadi gorko e debbo poti to bannge iimaan e naamniteede e njobdi e baraaje, ina nder sariya ko hollat toppitagol debbo foti ko o yummo maa cuddiido wolla bidde waa banndiraawo debbo.

Sariya islaam mbo nelaado Muhammadu-yo o his- addi o, na reena hakkille e na harmina kala ko bonnata mbo hono yarde sanngara, Islaam teskii diine ko annoore jalbinanatnde hakkille laawol mum, ngam neddo rewa Joomiiko tawa fawii ko e njiinde e ganndal, islaam toowni tolnde hakkille haa wadi dum ka pawe sariya pawete, mbo rimdini mbo e tonngi jiiki jaaka e sanamaagal.

Sariya islaam na teddina ganndal cellungal, hombo hirjina e witto ganndal ngo yaadaani e belaade, hombo noddoo e ndaarde e miijaade e fittaandu e winndere he, e njencudiji ganndal celludi, luutandir- tah e ko Nelaado addi ko yo o his-.

⁵ Hono konngol Alla toowdo o: (eehey mon yimbe misaal fiyaama kedee mbo, been be noddaton ko wonah Alla be tagatah mbuubu haysi be kawrinii dum, si mbuubu teetani be huunde be ndanndataa dum e mammba, lohii dabbugo e dabbaado. Al Hajji 73.

Alah e nder sariya faltaade lenyol e dow godngol, mbo burnaani yimbe e dow wodbe, fof en na pota e yeesa nyaawooje makko, sabu yimbe fof jiiidi iwdi, alah burdo goddo si wonah kulol Alla, nelaado habrii wonde kala jibinaado jibintee ko e neesu, alah jibidinteedo e goopol wolla rona goopol e goddo.

E sariya islaam Alla sariyini tuubde duum woni: ruttaade neddo faade e Joom makko e accude bakkatuuji, islam na yirbina bakkatuuji gadiidi, tuubuubuya na momta bakkatuuji gadiidi, aade haajaraani qirraade e yeeso goddo goopi makko, sabu jotondiral hakkunde neddo e Joomiiko alah heeda, hatajinaani nde goddo wonata hakkunde mabbe, islaam na hada nde mbaɗaten yimbe Alla ma renndube e Alla e alliyankaagal wolla e dewal makko.

Sariya mbo Muammadu-wo o his- addi o ko momtudo sariyaaji gadiidi di, sabu ko kammba woni mbo muhamadu -wo o his- addi ka All, ko kammba sakkitii haa darngo, ko yimbe fof mbo arani, duum saabi mbo momti gadiidi di, Alla jabatah sariya goddo mbo wonah islaam, O jabah kadi diine goddo mbo wonah islaam mbo nelaado addi o, kala piɗo ko wonah diine islaam o jabanetaake, kala paalaado anndude pencitale sariya islaam yo o dabɗu dum e defte koolaade tinndinooje islaam.

Woni faandaare sariya islaam-hono no woniri faandaare denndaangal nele Alliyankooje- konde diine goongo toownata aade o wona maccudo Alla laabtudo, o rimda e won de maccudo neddo wollo jawdi wollo jiiki jaaka.

Sariya islaam o na yaadi e kala yonto e kala nokku, alah e mammba kono luutandira e maslahaaji aade, sabu ko ka Alla mbo tellarii ganndudo O ko aade haajori, aade en na kaajori e sariya celludo e hoore makko, mbo yogo e mum firtatah yogo goo, cellinoowo aade en fof, wonah mbo yogo e aade lelnata, be poti hebde mbo ko ummaade e Alla, mbo feewna yimbe be e laawol jam e peewal, si wonii be nyaawrii mbo fiyakuuji mum en poocco, be kisa e toonyondirde.

Darnde habdiibe makko e mum e kobe ceedanii mbo.

Sikke alah won de kala Annabi na jogii habdiibe na kaboo mbo na ndaro e laawol noddaandu makko, be palooɓe gaa e goondinde mbo, nelaado Alla Muhamadu yo o his, na joginoo habdiibe heewbe e nguurndam mum e caggal nde o maayi, kono tan Alla walli mbo e dow mabbe, heewbe e mabbe seedeeji mum en ndewandirii won de ko o annabi, te addi ko annabaabe ko annabaabe adiiɓe gadduno ko, hobe nganndi ko e goongo o woni, kono tan gefe keewde na kaɗa heewbe e mabbe goondinde sabu yiɗde laamu maa hulde renndo wolla pertude jawdi ndi o faggato e palaas mum he.

Yettoore woodanii Alla, Jeydo Winndere nden.

ko dr Muhamed Abdu Sahiim winndi nde.

Porofisoor fiɓnde to banng e wittooji Islaam (ko adii)

Dudal Jaabi haattirde Uniwersite Malik Sa*uud.

Riyad laamaandi Arabi Sa*uudi.

Annabiijo on mo jam e kisiyee woni e mun on.
Innde makko e asko e saare nde o jibina e do o mawni do.
Dewgal barkingal e soknaajo barkido.
Fuddaade wahyu.
Nelal makko.
Maandeeji Annabaagal e kaawisaaji mum e dallillaaji mum.
Sariya mbo Nelaado Muhammadu- yo o his - addii:
Darnde habdiiɓe makko e mum e kobe ceedanii mbo.